

»Vse za narod, svobodo in napredek!« *Dr. K. Lavrič*

se nahaja v Gospos'ji ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoč govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravišništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v dolokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravištvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soča« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellerscher v Nunki ul., Ter. Leban na tekalšcu Jos. Verdi, Peter Krobelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališni ulici, I. Matiussi v ulici Formica, I. Hovafisk v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

iz Granovega ob Bači. — Marsikateri bralec „Primorca“ ali „Soče“ je že posetil prijazno vas Grahovo, kjer je središče Baške doline. Od tod te pelje najbližja pot v Koritnico, Nemški rut, čez Bukovo v Cerknjo; sploh je ta kraj jako romantičen in gorat, kamor bi turisti in sploh tuji z veseljem prihajali, s čimer bi ta kraj gotovo pridobil in se povzdignil. — Tudi tukaj je nekoliko industrije (z noži), vodne žage, precej kuptije z lesom; tu je 5 trgovcev, 4 gostilna, župni, poštni urad, šola, finančna in orožniška postaja in pa tudi, kar je najbolj inenitno za moderne ljudi, železniška postaja — toda, dragi bralec, strmi — brez javne poti in dovozne ceste do vasi in sosednih krajev. — Pel leta po otvoritvi je minolo, predu je napravilo gradbeno vodstvo lep betonski

stopil v cerkev, pokleknil v najtemnejši kot ter molil.

Med tem je potekal čas jetniku, kakor tudi onim, ki so pripravljali njegov beg: toda potekal je počasneje. V nasprotju z onimi ljudmi, ki se oklenejo z ognjem kakega nevarnega sklepa ter se ohlajajo, čim se približuje čas, ko treba ta sklep izvršiti, je vojvoda Beaufort, čegar kipeči pogum je prišel v pregovor in ki ga je tlačilo brezdelje petih let, postal vedno nestrpnejši in komaj čakal ure, ko bo mogel nekaj storiti. V njegovem begu samem so tičali, ne glede na načrte, ki jih je gojil za bodočnost, še drugi nejasni in temni načrti, nekak začetek maščevanja, ki mu je polnilo srce. Pred vsem bo moral njegov beg neljubo zadeti Chavigny-a, katerega je sovražil, ker mu je bil vedno za petami z raznimi neljubimi sitnostmi; že bolj pa bo moral zadeti ta bea Mazarina, katerega je črtil iz dna svoje duše, ker mu je vedel očitati velikanske pregrehe. Tako vidimo, da je ohranil Beaufort neko gotovo razmerje v živstvih, ki jih je gojil napram guvernerju in ministru, podložniku in gospodu. Beaufort, ki je tako dobro poznal varanost Kraljeve Palače, kateremu je bilo znano tudi razmerje med kraljico in kardinalom, si je predstavljal v svoji ječi živ prizor tistega razburjenja, ki se poloti duhov, ko bo odmeval od ministrovega kabineta do kraljičine sobe klic: Beaufort je ušel! Ko je Beaufort sam pri sebi to govoril, se je sladko nasmehnil; mislil je, da je že zunaj, da diha sveži zrak planjav in gozdov, da stiska čilega konja med nogama ter kliče na ves glas: »Prost sem!«

most in del ceste (do tega časa namreč je bila postaja vsled krivde občine, ki je v klerikalnih rokah, za ves promet zaprta) čez Bačo, kar je stalo okroglo 80 tisoč kron.

Vsak pometen človek bi bil torej mislil, da bodo merodajni občinski faktorji to priliko uvaževali ter napravili, če ne že dovozno cesto, pa vsaj pešpot, kjer bi bil človek življenja varen, posebno po zimi in o slabem vremenu, ali tudi to ne.

Žalostno pa resnično: Vsaka kozja steza po gorah je lepše izdelana, kakor pešpot od postaje na Grahovo; ako je naliv, te voda odnese, ako je led, ne moreš dalje.

Dovozna cesta pa — ta trn v poti našega gosp. podžupana Rejca — je pa taka, da bi bilo treba napraviti svarila: „Po tej cesti voziti je smrtonovarno“ in sleherni voznik bi moral, predno bi nastopil to strmo in trhljeno pot, pri gosp. Črvu zadnjo postopnico prejeti, česar bi mu on gotovo ne odrek.

Kdo je vsega tega kriv? Največ podžupan in cestni odbornik Rejec, ki je sto let prespal, on ne sliši nič, ne vidi nič, ko bil bi mrtva stvar; za pešpot pravi, da ni javna, za dovozno cesto pa pravi, da naj jo tisti vzdržuje, kdor po njej vozi — to je logika čudnega človeka!

Vi za javno varnost poklicani faktorji, okr. glavarstvo, orožniki, preprečite še pravočasno nesrečo, ter takoj zaprite cesto javnemu prometu.

Gospod okr. glavar in g. načelnik okr. cestnega odbora pa pridita na lice mesta, da se prepričata o resničnosti tega dopisa ter skrbita, da te besede ne ostanejo glas vpijočega v puščavi, da se v najkrajšem času temeljito popravi dovozna cesta, oziroma pešpot od postaje do vasi Grahovo.

Dixi.

Iz kobariškega okraja.

S Kobariškega, 3. oktobra. — Naš c. kr. okrajni sodnik je razposlal dne 26. m. m. okrožnico vsem duhovnim uradom, županstvom, šolskim vodstvom in nekim drugim osebam tega okraja, v kateri je vabil na posveto vanje, dne 3. t. m. glede ustanovitve sirotinskih odborov in društva za varstvo otrok kobariškega sodnega okraja.

Temu vabilu sta se odzvala gg. notar in davkar, večina županov, skoraj vse učiteljstvo in samo eden duhovnik v osebi kobariškega dekana. Upam, da naše dobro ljudstvo tega ne zameri svojim dušnim pastirjem, da jim kljub temu tudi ob letošnji beri napolni vreče in jih bo še nadalje imelo za svoje voditelje in poslane.

Potem, ko je sklicatelj sestanka dokazal potrebo, ustanoviti omenjene odbore in društvo, katere imajo tudi že v naših sosednjih okrajih, sklene se soglasno ustanoviti v Kobaridu glavni sirotinski odbor, kojemu naj bodo podrejeni po županijah podobori, koje naj materijelno zalaga društvo za varstvo otrok s sedežem v Kobaridu. Predpriprave za ustanovitev odborov in društva poskrbi odsek petih članov.

Sir, maslo in poljske pridelke

se najlažje prodaja na Tržaškem trgu potom mojega podjetja pod jako ugodnimi pogoji.

Rupujem tudi na lasten račun po dnevnih cenah.

Vekoslav Plesničar
komisije in zastopstva
TRST

Ulica Gaetano Donizetti štev. 5.

Domače in razne novice.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daroval gosp. Anton Štemberger iz Branice K 1.—.

Promeščen je okrajni sodnik v Kanalu g. Al. Mašera v Gorico kot sodnijski tajnik.

Mujno pomoči potrebuje vas Ponikve v tolminskem okraju, kjer je požar uničil 30. julija t. l. 24 hiš s poslopji, pohištvo itd. Pri spevke je pošiljati najbolje kar na županstvo v Ponikvah. Apel za pomoč priobčimo prihodnjič.

Preskušnje za usposobljenje za ljudske in meštanske šole začno v Gorici dne 4. novembra t. l. ob 8. uri jutraj. Prošnjo je treba predložiti predpisanim potom izpraševalni komisiji najkasneje do 20. t. m.

Poroča. — Danes se je poročil g. Milan Šubič z gospico Zinko Demojzes. — Vse najboljšo!

„Družba sv. Cirila in Metoda“ razpolaga z večjim številom računskih listkov za gostilničarje in trgovce z napisom: „Mal položi dar domu na altar! 2 vinarja se vračunja za „Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“. Narodni gostilničarji in trgovci bi z uporabo teh listkov zdatno koristili našim slovenskim namenom, zato se pa nadajamo, da si jih naroče v pisarni „Družbe sv. Cirila in Metoda“ vsi, ki mislijo in čutijo narodno.

Uprava državnih železnic in njeni uslužbeni na tukajšnjem državnem kolodvoru še vedno mislijo, da je občinstvo tu radi njih in ne, da so oni radi občinstva. Kdor želi na goriskem državnem kolodvoru kakih pojasnil ali karsikebodi, mora letati od Poncija do Pilata, preden nadeleti na uslužbenca, ki bi mu vedel, oziroma hotel postreči, zlasti kadar je prošnja izražena v slovenskem jeziku. Tu je šele križ. Najprvo mora človek čakati, da dobi uradnik tolmača, ki mu pove, kaj potnik želi, potem pa se ga lepo navrne na drugega uradnika, kjer se ponavlja zopet ista procedura in isti način obnevanja. Potemtakem izgubi potnik že za najmanjšo stvar polno časa, če pa zahteva pritožno knjigo, bi bilo pa skoraj dobro, da bi si vzel dopust, da pride do nje. Ne samo, da ga težko kdo razume, kaj hoče imeti, da se leta po tolmače, ki so navadno nižji uradniki, se celo potnika izprašuje, zakaj izraža tako neprijetno željo, česar pa vendar nihče ni dolžan razlagati, kar je to tudi nepotrebno, ko si vendar dotični radovedneži pozneje lahko prečitajo pritožbo. In tako slednjič vendar pride do pritožne knjige! Ta ima seveda tiskovine v edinoizveličavni nemščini. Slovenec torej, na domači zemlji, ne sme zahtevati, da bi se smel pritožiti v svojem jeziku, ali pa naj se gre privravnanim Nemcem na ljubo učiti nemščine, da bo razumel železniške predpise. Če že noče imeti železniška uprava večjezičnih tiskovin, naj si jih da napraviti za vsak jezik posebej, če se boji zgražanja kakoga Italijana ali celo Nemca, da ima poleg teh jezikov slovenščina enake pravice.

Ista stvar je tudi v garderobi na kolodvoru. Tiskovina nemška in izpisek iz obratnega poslovnika nemški. Čudno, da se še potnika ne pouči, naj si da na lastne stroške napraviti poverjen prevod, da se lahko zanese nanj in da se bo vedel ravnati.

Kar se tiče voznih listkov, se je že veliko pisalo, toda vse je bob ob steno. Na voznih listkih za Trst n. pr. je pač označena proga po nemški Görz-Triest in italijanski Gorizia-Trieste, a zaman iščeš označenja Gorica-Trst. Tega nesramnega in žaljivega preziranja mora biti konec. Mi, Slovenci, zahtevamo, da se nas kot enakopravne državljanke uvažuje in da se naš jezik spoštuje. C. kr. uprava državnih železnic pa naj preneha biti domena narodnih šovinstov alla Derschatta, Wieser in tov. — Proč z Wieserjem!

Umri je na Dunaju višji uradnik državnih železnic Viktor Polli iz Gorice. Pokopljejo ga na Sveti gori.

Še vedno le nemški pečat! — Ravnateljstvo tukajšnjega ženskega učiteljskega pritiska na slovenska pisma še vedno nemški pečat. Zadnji čas je pač, da se nabavi tudi slovenski pečat. Gospod šolski svetnik in ravnatelj, zganite se vendar! Saj ste menda še Slovenec!

Slovenščine se ogibljuje, kjer le morejo, na tukajšnjem državnem kolodvoru. Na naznanilu za pogovor v komercialnih stvareh, katero smo priobčili zadnjič, je na vrhu: Görz K. K. St. B. — Gorizia I. R. F. d. St. — potem pod slovenskim naslovom: Görz, am 7. oktober 1907, po slovenskem besedilu pa: Der B. B. A. Vorstand (podpisan je Wieser.)

Zahtevamo nemudoma, da se spoštuje slovenščina na državnem kolodvoru v Gorici jednako z laščino in nemščino. Pečat mora imeti tudi slovenski napis in vse druge reči morajo imeti tudi slovensko besedilo. Zahtevamo, da se takoj zgodi, da ne bo treba zopet interpelacij za vsak kosček pravice slovenščini!

Na poslovniku deželnega zbora jaha sedaj „Gorica“. Očita poslancu dr. Treotu, „Soči“ itd.

da ga ne poznajo; poznajo ga le klerikalci. Kriči pa tako barabsko, kakor je to naveda pri „Gorici“. Kriči, pri tem pa tolče „Gorica“ najhujše pa Gregorčiču samem. Gregorčič pozna poslovnika, pa se vendar ni poslužil določeb poslovnika, da bi bili morali imeti poslanci načrt volilne reforme 48 ur pred sejo v rokah. Imeli so ga v rokah le 24 ur, kakor trdi „Gorica“. Če Gregorčič ne spoštuje poslovnika, marveč ravna naravnost v nasprotju z njim, čemu potem zahteva, naj se drugi ravnajo po poslovniku? Naj se ravna najprvo sam! — Sicer je pa poslovnik zastarela reč, katero tolmačijo v zbornici včasih, kakor hočejo. Pajer stoji na stališču: če kaže, se uveljavljajo določbe poslovnika; če kaže drugače, se pa poslovnik obrne na glavo ter stori zbornica, kar hoče. — Klerikalci bi bili morali iti više tekem „razprave“ o volilni reformi ter glasovati za predlog dr. Treota. Če so se spustili v razpravo proti določbam poslovnika, bi bili lahko tudi glasovali za Treotov predlog, čeprav ni v skladu s poslovníkom. Ako bi bila na to reforma sprejeta, bi se bilo zgodilo to le z glasovi Lahov, kar bi bilo imelo za posledico nepotrditev novega volilnega reda. Tako bi bili morali ravnati — toda izdajalci so sami povedali, da so hoteli na vsak način nov tako krivičen volilni red. — Jahanje na poslovníku je le klerikalna hudobija, da se morejo v koga zaletavati prav po stari „katoliški“ navadi!

Radi škrlatice v Gorici so zaprli tudi prvi in drugi razred na gimnaziju in realki.

Za škrlatice je zbolela neka deklica, hčerka neke prodajalke v ulici Dogana. Deklica je ležala bolna doma, hitro za prodajalno. Menda so hoteli prikriti bolezen, ali zdravstvena oblast je vendar izvedela, da je deklica bolna. Takoj so poslali bolnico v lazaret, desinficirali prostore prodajalne in stanovanja, uničili, kar je bilo na prodaj ter zaprli prodajalno. Vsi člani družine so se morali nemudoma tudi pošteno okopati.

„Deželni odbor je soglasno sprejel novi volilni red.“ — „Gorica“ se podtika nad tem stavkom v „Soči“, češ, da deželni odbor ne sklepa zakonov. Seveda da ne sklepa, zato pa tudi nismo rekli, da je deželni odbor kaj sklenil. Ampak sprejel je novi volilni red ter ga predložil deželnemu zboru; sprejel ga je pa soglasno. Deželni zbor je z večino sklenil, naj postane ta pokveka zakon. — No, da „Boltatu Pape iz Kudeluga“ v „Gorici“ ne loči sprejetja od sklepa, radi verjamemo, ker ne zna drugega kot zverženi dialekt ljubljanskih barab.

Gosp. Ivan Jebačin, trgovec in tovarnar v Ljubljani, je znova izkazal „Društvu slovenskih književnikov in časnikařev“ svojo dejansko naklonjenost, podarivši društvu zopet 50 kron. To je že letos četrti nenavadno velikodušni dar imenovanega rodoljuba. Svoje hvalečnosti mu ne more društvo izkazati drugače, kakor da priporoča zavednemu slovenskemu občinstvu, posebno pa vsem narodnim trgovcem po Slovenskem, njegove izborne kavarne surgate, predvsem priljubljeno njegovo cikorijo, ki nosi znamko zvezdne in Ciril-Metodove cikorije.

Svetovni jezik, ki se z njim mučijo učenci že dokaj let, je sedaj vendar iznajden. Iznajditeljica je pisarna c. kr. okrajnega sodišča v Poreču. Legalizacijska klavzula v tem jeziku se na primer glasi: „Potvrduje se da gospa Franziska N. zena od Josipa iz Poreča je vlastnoručno podpisala tega deleza izbrisna izjava. Kancelarija od c. k. Kotarski sud u Poreču itd.“ Kakor je videti iz tega vzgleda, je tudi interpunkcijsko vprašanje enostavno rešeno.

Porotne razprave v Gorici prično začetkom novembra t. l.

Izpred sodnišje. — 27 letna Elvira Gregorič iz Ajela in njena sorodnica A. Movia sta se šli kopat s 5 letnim Angelom Gregoričem. Otrok je stal ob bregu v vodi, oni dve sta šli bolj globoko. Otrok je lezel vedno bolj v vodo, se prevrnil ter utonil, ne da bi bili oni dve kaj opazili. Čez čas sta ga našli mrtvega. Sodnijska je ju oprostila obtožbe.

50 letni Anton Vuga iz Št. Petra je bil obsojen radi poverjenosti 370 K na 3 mesece v ječo.

Z blekijo je padel 18-letni Josip Furlan iz Gorice ter se tako poškodoval po glavi in rokah, da se je moral iti zdraviti k usmiljenim bratom.

Zapril so 27-letnega Ivana Božiča iz Gorice, ker je na sumu, da je izvršil neko tatvino.

Z nožem je suval okoli sebe topničar J. Rombald, ker so ga v neki družbi v gostilni na Gorisčeku zasmehovali. Ranil je lahko nekoga A. Kompara. Tovariši tega so se spravili nad vojaka. Konec prepiru sta naredila redarja, ki sta odvedla s seboj vojaka.

Listnica. — Raznim dopisnikom: Prihodnjič!

Sv. maše zadušnice po ranj. g. Iv. Širci se bodo brale v soboto dne 12. t. m. ob 8. uri v Stolni cerkvi, ne, kakor pomotoma naznanjeno na osmrtnicah.

Oglejte si stvar od katerekoli strani:

ne da se odreči, in ne boste mogli oporekati, da se niso Fay-ove prave Sodenske mineralne pastilke, več kakor nad 20 let izkazale kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju v vratu in proti katarju. Fay-ove Sodenske mineralne pastilke naj bi torej ne manjkale pri nobeni hiši, da se bi jih imelo vedno pri rokah. — Dobe se povsod in stane škaflija K 125.

Ker jih tudi ponarejajo, je treba zahtevati izključno le Fay-ove pristne Sodenske mineralne pastilke. Glavno zastopstvo za Avstro-Ogersko: W. Th. Guntzerl, Dunaj XII, Belghoferstrasse 6.

Trgovsko - obrtno in gospodarske vesti.

Lepak z urniki železnic, parobrodskih vožnjak in pošt izide prve dni novembra po koncu določenih vožnjah za celo zimsko dobo.

Ta naš lepak je že široko znan in uveljavljen. Pošiljamo ga brezplačno naročnikom „Soče“ in še mnogim hotelom, gostilnam, kavarnam. Povsod visi v celi deželi in tudi zunaj nje. Zadnje čase tudi na Gorenjskem.

Da imajo oglasi na lepaku polno vrednost skozi celo leto, smo poslali urnike za poletno dobo posebno tiskane, da so jim nalepili čes zimske urnike. Tako je ostal lepak celo leto dober.

Tudi za bodoči lepak je določenih 48 prostorov. Prednost dajemo narodnim tiskam. Le v kolikor bi teh ne bilo dovolj, sprejememo oglase neslovenskih tisk, ki se nam naravnost vsiljujejo!

„Trgovsko-obrtno društvo za Gorisko“, vabi na redni občni zbor dne 13. oktobra t. l. ob 1½ uri popoldan v dvorani Trgovsko-obrtno zdruge v Gorici. — Dnevni red: 1. Poročilo predsednikovo. 2. Čitnje zapisnika zad. občnega zbora. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Poročilo računskih pregledovalcev. 6. Volitev odbora. 7. Volitev 2 računskih preglednikov. 8. Določitev letnih doneskov. 9. Slučajnosri. 10. Določitev časopisov za društvene oglase. — Odbor.

Obrtno-zd. šola za zidarje v Renčah je pričela sol. leto 1907/8. dne 6. oktobra.

Vpisuje se še ta teden.

Živilski sejm v Tolminu. — Na mnogostriansko prigravarjanje je tukajšna obč. starasinska svoječasnó sklenilo vpeljati živinske sejme. Z ozirom na ta sklep, z ozirom na potrebo povzdigo naše govedoreje, doseglo je tukajšnje županstvo pri pristojnih oblastih, da se izvrši obdarovanje za govejo živino na dan Sv. Martina to je 11. novembra t. l. Deželni odbor naročuje vplivati na to, da se oglasi na razstavi kolikor mogoče veliko posestnikov. Izvršuje to nalogo, in v svesti si velike koristi za naše živinorejce, toliko gledé razstave, kolikor gledé nameravane vpeljave stalnega živinskega sejma za ta dan, obrača se po pisano županstvo na vse razumnike s prošnjo, da vsestransko vplivajo na živinorejce, da se kolikor možno v obilnem številu vdeležijo razstave goveje živine. S tem koristijo sami sebi in postavijo temelj za napredek našega županstva. — Županstvo v Tolminu 6. oktobra 1907. Župan: Oskar Gabršček.

Trgatev je skončala jako ugodno. Iz Vipavske doline nam poročajo, da je dal marsikateremu kmetu trgatev več nego je pričakoval. Pripetilo se je celo, da so dobili iz vinograda, iz katerega so pričakovali 9 ali 10 hektov, kar 18 do 20 hektov. Vina torej ne manjka v naših vinorodnih krajih. In dobro je tudi.

Razstava na ladiji. — V pospeševanje avstrijskega izvoza v južno Ameriko bo imel parnik „Argentinija“, ki odpluje 31. t. m., s seboj malo razstavo vzorcev avstrijskih produktov, katera bo na prost vpogled v raznih pristanih, zlasti v Buenos Ayres. Ako se ta poskus posreči, se bodo take razstavice pri-

režale večkrat. Za to prvo razstavo, ki se pre-
nese v važnejših mestih tudi na suho, ako bo
za to dovolj časa, so izdani predmeti iz kože,
bronca in kovinasti ter galanterijski predmeti,
dalje mila, parfumerije, papir, perilo, rokavice,
kravate in podobno, potem tobak, cigarete,
palice, solčniki, dežniki itd. Izdatki za po-
samezne firme, ki se udeležijo te razstave, se
obmeje samo na voznino do Trsta. Vse drugo
preskrbi društvo. Oni, ki bi se hoteli udele-
žiti, dobe pojasnila v Trstu.

Kaj je

Najboljše in od prvih au-
toritet kakor tudi od tisoč
praktičnih zdravnikov do-
maćih in tujih priporočena
hrana za zdrave kakor tudi
na črevesju obbolele otroke
in odrasle ljudi; ima veliko
redilnih snovij, pospešuje razvoj mišičevja in
kostij, uravnava prebavljanje in je z ozirom
na porabo ceno.

„Der Säugling“ jako poučna knjiga, do-
lgi je brezplačne v prodajalnah ali pa pri
R. Kufeké, Dunaj I.

Razgled po svetu.

Državni zbor je sklican na dan 16. t. m.
Ta dan bodo predloženi poslanski zbornici
tudi nagodbeni načrti, ako bi pa vendar ne
bili še izgotovljeni, podasta avstrijska in ogr-
ska vlada izjavo, v kateri se obrazloži vse-
bino nagodbe. Danes sta poklicana oba mi-
nisterstva predsednika k poročilu o sklepu
nagodbenih pogajanj na Dunaju.

V Istrskem deželnem zboru se je zaganjal
poslanec Benatti v to, da se premesti slov-
niščišče iz Kopra v Gorico. Slov. poslanc
so na to zahtevali, da vlada poskrbi za šolske
potrebe slov. otrok v Kopru in okolici, ker
z učiteljskim izgine slov. vadnica.

Na Jesenicah je imenovan za začasnega
komisarja v vodstvu občinskih poslov Nemeč
Anton Luckmann. Tako dela kranjska vlada
spoznamo s klerikalnimi brezdomovinci.

Na Reki je skočil pod vlak neki Anton
Repič. Stroj ga je raztrgal.

Iz morja so potegnili pri Trstu 85-letnega
lv. Plazaris in njegovo ženo Alojzijo, staro
68 let. Živela sta ves čas srečno skupaj ter
delala. Plazaris je bil krojač, ona šivilja. Se-
daj sta videla, da sta že prestara za delo,
tako sta šla skupno v smrt v morske valove.

V Trstu je pričelo „Slovensko gledališče“
v nedeljo svojo sezono. Predstavljal so burko
„Prvi“, ki je vspela lepo. Predstava je bilo
dobro obiskana.

Utonil je v Trstu v morju redar Jos.
Černeka. V noči na ponedeljek je peljal v
zapore nekega 21-letnega mladeniča Frana
Varmerina. Varmerin mu je ušel ter skočil v
morje, redar za njim. Varmerina so po-
tegnili živega iz morja, Černeka pa mrtvega.

Kako narašča Dunaj? — Leta 1800 je imel
Dunaj 231.950 prebivalcev, leta 1890. 1.341.990
in koncem letošnjega leta doseže drugi milijon.
Ako se bo Dunaj tako razvijal kakor dosedaj,
potem doseže l. 1926 tretji milijon prebival-
cev. Med tem, ko se je leta 1872. vsak Du-
najčan peljal le 30 krat na leto, se je vozil
lansko leto vsak Dunajčan 129 krat.

Na Dunaju obstoja „bratovščina sv. Mi-
haela“, katerega člani so sami dunajski ari-
stokrati. V maju priredi ta bratovščina ro-
manje v Rim k papežu, ker bo obhajal zlati
duhovniški jubilej. V okrožnici, ki kroži sedaj
v aristokratskih krogih, se glasi doslovno
neko mesto: „Če tudi je vladanje sv. očeta
še tako kratko, je kazal vendar njegov ponti-
fikat, da je božja previdnost zopet izbrala
pravega krmarja za Petrovo ladijo“. Glavna
točka tega romanja pa bo ta, da ponese
avstrijska aristokracija mnogo denarja —
rimskemu Revenu.

Šivanka v srcu. — Neki 23-letni mož je
pri nakladanju drv začutil nenkrat močan
zbojdlaj na levi strani prsi. Ko je stvar pre-
iskal, je našel v suknji tretjino šivanke z
ušesom ter spoznal, da se je pri pritisku od-
lomila in da je moral odlomljeni del tičati
kje v prsih. Boletine pri dihanju so ga na-
peljale, da je poiskal zdravnika, kateremu pa
se ni posrečilo najti šivanko. Pojavljale so se
omotice, njegovo stanje se je vedno bolj slab-
šalo, zato so ga pripeljali na kliniko v Jenó.
Tu so zdravniki spoznali, da mora biti ranjeno
srce, odstranili so bolniku nekaj reber, da je
bilo srce vidno. Na srce so našli dve veliki
rani, prva je bila en, druga en in pol cm
dolga. Obe rani so zašili, srce se je med tem
delom parkrat ustavilo. Tak slučaj ranjenega

srca je zelo redek, navadno je sam po en del
srca ranjen, tu sta bila ranjena dva, poleg
tega so bile rane že ognojene, tako, da so
moral odstraniti pol litra gnoja. Iz tega slu-
čaja spoznavamo, kolikor more pretrpeti srce
zdravega, mladega človeka.

Velikano gobo so dobili te dni na otoku
Kostelcu na Češkem. Tehtala je 6 kg in je
bila visoka 25 centimetrov.

Na Nižavstrijskem so klerikalci v deželnem
zboru, kjer so absolutni gospodarji, sklenili
nov deželni volilni red, kakor znano, ki je
— prava podoba klerikalcev. Volilo se bo:
1. po kurialni, 2. po splošni in 3. po splošni
in jednaki volilni pravici; in sicer bo v tem
deželnem zboru 127 poslancev, ki se bodo
razdelili takole: dva škofa in rektor dunajske
univerze bodo imeli virilne glasove, dunajska
trgovska zbornica bo volila 4 poslance, vele-
poselniki 16, mesto Dunaj (po splošni in
enaki volilni pravici) 48 poslancev, kmetiške
občine pa 7. Bode torej 58 poslancev po
splošni volilni pravici, 46 po cenzusu, 23 pa
po privilegijih! — Zanimljivo so razdelili
mesto Dunaj. Za klerikalne poslance je malo
volilcev — v delavskih okrajih pa vse polno
volilcev.

Okraj s kršč.-socialno večino na Dunaju
imajo 826.400 prebivalcev in dobe 36 po-
slancev, okraj delavski s socialno-demokra-
tično večino pa imajo 701.300 prebivalcev
ter dobe 12 mandatov. Na enega poslanca v
klerikalnih okrajih pride 23.000 prebivalcev,
na enega v socialno-demokratskih okrajih pa
58.000 prebivalcev.

Zgodovina posetnic. — V starem Babilonu
se je napisalo ime vladarja na kamne. Egip-
čani so dajali umrlim osebam papirjeve za-
vitke v grob, da se lahko izkažejo pri vstopu
na drugi svet. Posetnice, ki so našim najbolj
podobne, dobimo pri Kitajcih. Ker so pa ti
imeli celo vrsto naslovov in ker so morali
priti vsi naslovi na karto, je ta večkrat po-
stala tako velika, da jo je moral nositi sluga
pred mogotcem pri posetih. Grki in Rimljani
so pridjali darilom, katera so bila namenjena
njihovim ljubimcem, posetnico v obliki voščene
tablice. V srednjem veku je skoraj izginila
posetnica, ker se je polagalo glavno važnost
na borenje in ker večina vitevov ni znala ne
pisati ne brati. Dijaki v Bologni so posetnico
zopet uvedli. V 17. stoletju so jo rabile iz-
ključno le knežice dame, le sčasoma si je pri-
borila posetnica ono veljavo, katero uživa
dandanes po celem svetu.

Mehaničen obraz. — V Parizu živi mož,
pri katerem nadomešča umeten mehanizem
spodnje in gorenje čeljusti, ustnice in nos.
Nekoč si je s pušo razstrelil ves spodnji del
obrazu, in potem so mu napravili nov obraz.
Vsak del se da zase sneti in sprati. Ta člo-
vek lahko zveči; gumaste partije pokrivajo
umetne brke in umetna brada. Take ugodne
operacije do sedaj še ni bilo.

Umor v cirkusu. — Obravnava proti last-
niku cirkusa Niederhofer, ki je trajala 8 dni,
je končala pred kratkim v Monakovem. Nje-
derhofer je zavrtno umoril trgovca Hendschla,
ga oropal in ga zakopal v cirkusovem pro-
storu. Sodišče je obsodilo morilca na smrt.

Kako je mestna mladina odtujena od narave. —
Na javnih šolah v Berlinu so učitelji preisko-
vali duševno obzorje nad šest let starih učen-
cev ter dognali, da so otroci večinoma odtu-
jeni od narave. Izmed 100 izprašanih otrok
jih 70 ni videlo nikdar solnčnega vzhoda in
zahoda, 75 jih še ni videlo živega zajca, 64
veverice, 53 nikdar polža, 87 breze, 59 žit-
nega polja, 98 nobene reke razven domače,
82 jih ni slišalo škrlanca. Taka žalostna sta-
tistika bi se lahko v vsakem večjem mestu
dognala. Tudi v Bastonu so preiskovali znanje
otrok v naravi ter so našli med 100 otroci v
starosti 4 do 8 let 77 takih, ki niso še nikdar
videli vrane, 57 takih, ki ne poznajo vrabca,
50 jih ni videlo še nikdar žabe, 20 jih ne ve
za metulje in 75 ne za krompir na polju.
Žal, da se tudi pri nas na deželi, kakor ka-
žejo poizvedbe, najdejo otroci, ki ne vedo
mного o naravi, akoravno v nji živijo, to pa
so krivi starši, ki se premalo bavijo z otroki
ter jih premalo poučujejo.

Avstrijski častniki kot natakari. — V nekem
hotelu v New Yorku je našel neki odvetnik
iz Budapešte tri nekdanje častnike, ki so slu-
žili kot natakari. Baron Oton Tunkl, nek-
danji nadporočnik pri ulauhi, Oto Kornfeld,
nekdanji artilerijski nadporočnik, in grof Šaf-
goč, nekdanji huzarski nadporočnik, so morali
radi dolgov zapustiti armado ter so se podali
za kruhom v Ameriko. Pravijo, da so zado-

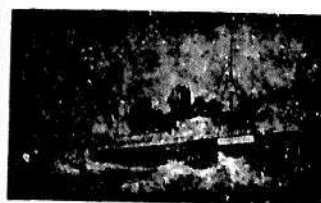
voljni z novim poklicom ter da zaslužijo
mного denarja.

Razno. — V Argentini je v pokrajini
Corjantes izbruhnila revolucija. — Antimili-
taristično gibanje se na Francoskem močno
razširja. — V ulici Pallini v Trstu je na-
padel neki težak privatnega uradnika Frica
ter mu iztrgal verižico z uro. Napadalec so
zaprli. — Policija v Petrogradu je razkrila
novo revolucionarno četo; 12 članov je areti-
tiranih. — Tuški vojaki v okraju Bitolj so
se spuntali, ker niso dobili že cele mesece
nobene plače. — Radi demonstracij in spo-
padov med Hrvati in Lahi ob državnozbornskih
volitvah na Velikemvrhu pri Pulju se je
vršila v Rovinju razprava. Nekaj je oprošte-
nih, več njih obsojenih na 48 ur do 14
mesecev.

Na prodaj so hiše in polja

V Solkanu, Via Fornace.

Natančneje se izve pri
Majorju Dreyhaupt.

Samo 6
dni

Havre-New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne listke

in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda,

oblastveno poizvedena poštovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,

v novi hiši „Kmetške posojilnice“, nasproti
znane gostilne pri „Figovcu“.

Naznanilo.

Kdor hoče jesti dober kruh

Rogličke (bighe)

špecialiteta iz tržaške okolice,
naj kupi istega v novi trgovini
v tekalšču Josipa Verdi šte. 34
v dvorišču.

Na zahtevo se nosi hrup
tudi na dom.

Za obilen obisk se toplo priporoča

Alojzija Marz.

Mehanična delavnica

I. Potočnik & A. Hügel

GORICA — za vojašnico — GORICA

Telefon št. 71

Koncesijonirana inštalaterja za plinove,
vodne in električne razsvetljave. Spre-
jemata oddajo in montiranje parne in
gorkovodne kurjave; kompletne oprave
kopališč, vodovodov, preskrbujeta po-
sestva, vile in občine z vodo, vodnjaki
in sesalkami za vsake smotre in za
vsa visočino, postavljata popolno elek-
trično razsvetljavo in električne naprave
za proizvodnjo sile, napeljujeata telefon,
telegraf in strelivo.

V bogati zalogi imata tehnične pred-
mete, kakor železo, kotlovinu, med
(mesing), svinec in kositerne cevi, arma-
ture in priprave za paro, vodo in plino-
vode, vse vrste mineralnih olj, olja za
avtomobile, parne in plinovne motorje.

Zastopata tovarne za jeklo: „Pol-
dihütte“, St. Pöltenso tovarno mehkega
železa in livarno jekla, in „Ww. Lutz
sinovi“ v Bludencu, t. j. tovarno, ki
izdeluje posteklinat (email) peči in
izveske.

Izdelujeta in imata v zalogi vsako-
vrstne predmete in inštalacijske priprave
za močne in šibke tokove, pripomočke za
inštalaterje. Imata tudi moderno oprav-
ljeno delavnico za galvanotehniko, pozla-
čenje, ponikljevanje in za plastične na-
vdarke. — Mehanična delavnica z motorje-
vim obratom in s precizjskimi stroji za
fino izdelovanje in za različne izdelke,
katere se proizvajajo na vrtečih in poobla-
jnih strojih. Poprave na vsakovrstnih
parnih in plinovitih motorjih se skrbno
izvršujejo. — Točna postrežba in zmerne
cene. — Načrti proračuni brezplačno.

S šepastim konjem se ne dohiti jelena.

Jelenovo milo je pristno le če nosi ime „Schicht“.

Ravnatoko je nemogoče izpodriniti
s slabim, nečistim milom

Schicht-ovo
MILO

ker ve vsaka pametna gospodinja, da siabo milo perilo le
pokvari,

Schicht-ovo

pa ne škoduje, ker je garantirano — čisto

Garancija za absolutno čistost: K 25.000.

Jelenovo milo je pristno le če nosi ime „Schicht“.

Edina slovanska delniška življenska zavarovalnica:
„Prva češka splošna delniška družba
za zavarovanje na življenje v Pragi“.

Najugodnejše in najceneje zavarovanje: a) za slučaj smrti, b) za slučaj smrti in doživetja, c) zavarovanje dote in oprave nevest, d) moderno zavarovanje z sočasnim obrestovanjem vseh vlog, e) moderno zavarovanje z sočasnim zavarovanjem za slučaj onemoglosti, f) najrazličnejše kombinacije zagotavljanja pokojnine itd.

Novodobni zavarovalni pogoji, zmerni tarifi. Edina hrvatska zavarovalna zadruga „Croatia“ pod pokroviteljstvom kraljev. glavnega mesta Zagreba. Sprejema v zavarovanje proti ognju stavbe, nepremičnine, živino in pridelke po najnižjih cenah. Zavaruje steklene plošče v izložbah in vratih proti nazbitju.

Ponudbe sprejema in vsa tozadevna pojasnila in cenike na zahtevo vpošilja

Zastopnik za Goriško
Jos. Rovan
 komisijsko & agencijsko podjetje Garica, Stolni trg t. 9.

Pozor trgovci in zasebniki!

Več vagonov različnega fižola, krompirja, zelja v glavah in lepih namiznih jabolok se dobi pri

Franju Cerar,
 Domžale-Stob pri Ljubljani.

CHRISTOFLE

Namizna orodja in posodja vseh vrst.
 Priznane talke posrebovanja **najlepše forme.**

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omake, kave, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotela, restavracije in kavarne, kator tudi penzije, gospodinjstvo itd.

Christofle & Co. — Dunaj

I. Operaring 5 (Heinrichshof).
 — Ilustrovan cenik na zahtevanje. —
 V vseh mestih zastopano po prekupcih.
 Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki posebno tovarniško pečat in ime Christofle.

Žene!

Ako trpite na strjenju krvi in na podobnih boleznih, tedaj pišite na P. Ziervas-a, Kalk 244 pri Kollnu ob Reni.

Nekatera od sto in sto zahvalnih pisem:

„Gospa B. iz W. piše: Lepa hvala! Vaše sredstvo je učinkovalo že 5. dan.“

Gospa L. v M. piše: „Priporočala bom vsakomur Vaše izvrstno sredstvo ter ne bom sama nikoli brez njega.“

Arhitekt S. v M. piše: „Za izbrano postrežbo se zahvaljujem. Pri moji ženi je Vaše sredstvo že po 3-dnevni rabi brez bolečin učinkovalo.“

Proti pošiljati 1 marke nemške veljave (tudi v znakah) pošljem knjigo: „Mojenje perjude“ spisal dr. Med. Levis. — Pošljite brezplačno.

Za odgovor naj se priloži znamko.

Po ceni meso

dajejo veliki Bienendorfski domači zajci, kateri tehtajo do 30 funtov. Angleški, francoski, belgijski in flanderski domači zajci in jareci: dalje plavi dunajski, normandski in lotrinski veliki domači zajci 6 tednov stari po K 1.50; plemenski po K 5 in više. — Golobe, kokoši, jajca za valenje in zlahitno sadje vseh vrst razpošilja po ceniku Schwab, Dunaj, Wiedner Hauptstr. 127.

Bienhofske velike domače zajce, športno in domačo perutnino vseh plemen razpošilja Schwab, Dunaj, V. 2. Hauptstrasse 127. Ilustrovan cenik s pojasnilom v plemenih se dobi zastopni.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kurnu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Gospodične in gospodje -- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala, da ostane „Original“ le najboljši.

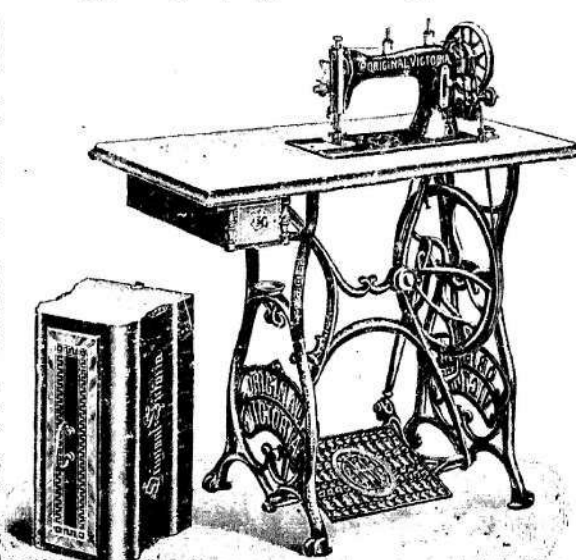
Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezsumno.

Original-Viktoria stroji so nepretrgljivo delajo še po 15-letni uporabi brezsumno.

Original-Viktoria stroji so najprapravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarov. Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA
 Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)
 Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

Najvišja odlika „GRAND PRIX“ na svetovni razstavi v St. Louis 1904.

Zahtevajte le

Globus čistilni ekstrakt

kakor kaže podoba, ker ponuja se ničvredna posnemanja.

Jedini izdelovalec Fritz Schulz ml. akc. društvo na Lipskem in Eger.

**Steckenpferd-
 liljino mlečnato milo**

Bergmanna & Komp. v Draždanah in v Tišni ob Labi

je in ostane — glasom vsak dan nevodošli priznanj — najboljši medicinalno milo proti pegam; ono ohrani kožo nežno, mehko in rožnato.

Na prodaj po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah. — Cena 80 vin. za komad.

F. Podberšič,

avtoriz. kamnoseški mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.

Priporoča

slavnemu občinstvu za bližajoči se vseh vernih duš dan

svojo bogato z logo

različnih nagrobnih spomenikov, bodisi priprostitih ali finih iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više.

V zalogi ima tudi razne kamnite plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. itd.

Sprejema in izdeluje vsakovrstna kamnoseška in v strgarsko stroko spadajoča dela po prav zmernih cenah.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 12. marca 1907. se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadružnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1906.: Zadružnikov 1823 z deleži v znesku 104.790 kron. — Hranilne vloge: 1.675.188.82. — Posojila: 1.617.190.37. — Reservni zaklad: 82.382.63. — Vrednost hiš: 112.328.—

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker **Godina**

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igna“, Via del Farneto 4.

cena steklenice K 1.00. In Trstu se ne razdeljuje manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naproji poslanim zneskom K 1.— pristo pošilnice.